

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 27Sa/14/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5017200421
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Šobichová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2018:5017200421.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline - ako správny súd, v konaní pred sudkyňou JUDr. Erikou Šobichovou, v právnej veci žalobcu: U. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXXX/XX, XXX XX S., právne zast. JUDr. Petrom Harakálym, advokátom, so sídlom L. XX, XXX XX B., proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8-10, 813 63 Bratislava, v konaní o správnej žalobe v sociálnych veciach, o preskúmanie rozhodnutia žalovanej č. 12630-5/2017-BA zo dňa 02.08.2017, takto

rozhodol:

Krajský súd v Žiline žalobu **z a m i e t a**.

Žalobca a žalovaná **n e m a j ú** právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Prvostupňovým rozhodnutím Sociálna poisťovňa, pobočka Žilina pod č. 39887-9/2013-ZA zo dňa 09.08.2013 rozhodla podľa § 178 ods. 1 písm. a) 3 bodu zákona č. 461/2003 Z. z. vo veci nároku na náhradu za bolesť tak, že žalobcovi nepriznala náhradu za bolesť v dôsledku úrazu zo dňa 12. mája 2011. V odôvodnení rozhodnutia poukázala na uplatnený nárok zo strany žalobcu a na doklady z ktorých Sociálna poisťovňa, pobočka Žilina vychádzala. Podľa žiadosti žalobca mal utrpieť úraz dňa 12.05.2011 v spoločnosti HASTRA s.r.o., Dolné Rudiny, Žilina, pričom obchodná spoločnosť HASTRA s.r.o. sa vyjadrila vo veci listom z 10.07.2013 a v prílohe listu obchodná spoločnosť doručila poddodávateľskú zmluvu zo dňa 14.06.2010, pričom pobočka vyžiadala stanovisko Inšpektorátu práce Žilina s dotazom, či predmetný úraz bol vyšetrowaný. Pobočka si vyžiadala rozhodnutie č. 200-014846-CA01/2011 z 25. mája 2011 z odboru nemocenského poistenia pobočky. Pobočka z vlastného informačného systému obstarala prehľad dôb poistenia poškodeného a vyľadala si stanovisko odboru výberu poisteného pobočky. Poukázala na § 2 písm. c), § 4 ods. 3 a § 7 ods. 1 až 4 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení. Taktiež na § 8 ods. 1, ods. 4 a 5, § 16, § 17 ods. 1, 2, § 24, § 83 a § 128 ods. 8 zákona o sociálnom poistení. Ďalej uviedla, že v zmysle § 99 zákona má poškodený, ktorým je podľa § 83 zamestnanec zamestnávateľa podľa § 16 a fyzická osoba uvedená v § 17 ods. 2 zákona, ak utrpeli pracovný úraz alebo sa u nich zistila choroba z povolania, nárok na náhradu za bolesť určenú podľa zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia. Zo stanoviska spoločnosti HASTRA s.r.o. z 10. júla 2013 a z poddodávateľskej zmluvy zo dňa 14.10.2010 bolo zistené, že žalobca pracoval v ich spoločnosti na základe poddodávateľskej zmluvy ako živnostník. Poddodávateľská zmluva bola uzavretá dňa 14. júna 2010 medzi účastníkmi zmluvy na strane poddodávateľa - U. R. - žalobca, zapísaný v Živnostenskom registri pod č. OŽP-Z/2010/07257-2, na strane dodávateľa HASTRA s.r.o., Žilina. Z obsahu zmluvy bolo zistené, žalobca sa zaviazal v zmysle II. zabezpečovať poddodávateľské práce v zmysle zmluvy o dielo alebo objednávky dodávateľa alebo zhotoviteľa HASTRA s.r.o.. V zmysle bodu III.2 zmluvy bola táto uzavretá na dobu od 14. júna 2010 na neurčito. V zmysle ďalších ustanovení predmetnej zmluvy vyplýva, že obsahovo sa jedná o dohodnuté inštitúty obchodno-právnej povahy. Zo stanoviska Inšpektorátu práce z 24. júla 2013 vplynulo, že predmetný úraz nemajú evidovaný a

nebude ani predmetom vyšetrovania. Z databázy informačného systému sociálnej poisťovne vyplynulo, že v čase utrpenia úrazu žalobca nebol evidovaný pre účely nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia ako samostatne zárobková činná osoba. Prvýkrát je evidovaný ako platiteľ poistného pre účely nemocenského a dôchodkového poistenia ako samostatne zárobková činná osoba až od 01. júla 2011. Z databázy ďalej vyplynulo, že v čase úrazu nikto za neho neodvádzal poistné na úrazové poistenie, nebol takto preukázaný status zamestnanca v zmysle zákona, podľa ktorého by sa na neho úrazové poistenie vzťahovalo. Sociálna poisťovňa, pobočka mala zistené a preukázané, že v čase vykonávania prác dňa 12. mája 2011 žalobca plnil svoje povinnosti zo záväzkovo právneho vzťahu v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka. Konštatovala, že v zmysle § 4 ods. 3 zákona žalobca v deň úrazu nebol v pracovnoprávnom vzťahu s firmou HASTRA s.r.o., a preto sa naňho aplikácia úrazového poistenia v zmysle citovaných ustanovení zákona nevzťahuje. Zároveň mala pobočka za zistené a preukázané z rozhodnutia č. 200-014846-CA01/2011 z 25.05.2011, že žalobca v zmysle § 6 ods. 1 zákona nebol ani poistencom na účely nemocenského poistenia v zmysle zákona. Na základe uvedeného rozhodnutia nebol žalobcovi priznaný ani nárok na nemocenské v období od 12.05.2011 do zániku dôvodu na jeho poskytovanie. Sociálna poisťovňa, pobočka konštatovala, že v danej veci nie sú naplnené základné predpoklady pre aplikáciu príslušných ustanovení zákona týkajúcich sa úrazového poistenia. Dikcia ustanovenia § 198 ods. 1, ako aj aplikačná prax súdov dávajú sociálnej poisťovni možnosť urobiť si úsudok o predbežnej otázke, alebo možnosť dať príslušnému orgánu podnet na začatie konania. Ako bolo uvedené v danom prípade neboli naplnené predpoklady pre aplikáciu zákona podľa § 2 písm. c) a nasledujúce. Na základe uvedeného bolo preukázané, že žalobca nespĺňa podmienky nároku na náhradu za bolesť.

2. Proti predmetnému rozhodnutiu zo strany žalobcu bolo podané odvolanie. Žalobca poukazoval na to, že z analýzy obsahu poddodávateľskej zmluvy, ale aj z ďalších skutočností jednoznačne vyplýva, že zo strany HASTRA s.r.o. ide o zastretý právny úkon nahradzujúci riadnu pracovnú zmluvu. Toto tvrdenie je založené na skutočnosti, že sú splnené všetky podmienky závislej činnosti -kogentnej právnej úpravy Zákonníka práce. Navrhol rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

3. Žalovaná o odvolaní žalobcu rozhodla rozhodnutím pod č. 12630-5/2017-BA zo dňa 02.08.2017 a to tak, že podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. odvolanie žalobcu v celom rozsahu zamietla, potvrdila rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Žilina. V odôvodnení rozhodnutia poukázala na to, že prerušila odvolacie konanie o predmetnom nároku žiadateľa z dôvodu, že nebolo možné presne a úplne zistiť skutkový stav veci v lehote podľa § 210 ods. 2 zákona. Ďalej poukázala na to, že Okresný súd Žilina, čiastočným rozsudkom pod č. k. 25Cpr/6/2013-263 zo dňa 01. decembra 2015 v konaní začatom na základe určovacej žaloby žalobcu, zamietol žalobu v časti, v ktorej žalobca žiadal určiť, že obsah a podmienky v subdodávateľskej zmluve uzatvorenej medzi žalobcom a spoločnosťou HASTRA s.r.o. zodpovedajú pracovno-právnomu vzťahu, a že úraz zo dňa 12. mája 2011 je pracovnoprávnym úrazom v rozsahu 100%. Proti predmetnému rozsudku bolo podané odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Žiline rozsudkom pod sp. zn. 5CoPr/3/2016 zo dňa 31. mája 2016 a to tak, že rozsudok Okresného súdu Žilina potvrdil. Tento rozsudok bol napadnutý mimoriadnym opravným prostriedkom a to dovolaním, ktoré Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením pod sp. zn. 3Cdo/15/2017 zo dňa 08. júna 2017 odmietol ako neprípustné podľa § 447 písm. c) CSP. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 20.06.2017. Uviedol, že základným predpokladom priznania nároku na náhradu za bolesť je, aby bol žiadateľ o dávku poškodený, t. j. zamestnancom zamestnávateľa, ktorý je povinne úrazovo poistený a súčasne utrpel pracovný úraz. Práve skutočnosť, či je žiadateľ poškodeným a či je jeho úraz zo dňa 12.05.2011 úrazom pracovným bola v tomto konaní sporná. Z poddodávateľskej zmluvy uzavretej medzi žalobcom a HASTRA s.r.o. zo dňa 14. júna 2010 vyplynulo, že medzi žalobcom a HASTRA s.r.o. ide o obchodno-právny vzťah, kde sa žiadateľ ako osoba podnikajúca na základe živnostenského oprávnenia zaviazal pre spoločnosť HASTRA s.r.o. ako dodávateľa zabezpečovať dohodnutý druh prác. V článku VII. bod 3 je uvedené, že zmluvné vzťahy touto zmluvou neupravené sa riadia ustanoveniami Obchodného zákonníka. Na základe uvedených skutočností bolo preukázané, že v danom prípade sa nejedná o pracovnoprávny vzťah uzatvorený na základe pracovnej zmluvy medzi zamestnancom a zamestnávateľom podľa zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce, a teda žiadateľ nie je zamestnancom, čo potvrdil aj výpis z informačného systému sociálnej poisťovne, z ktorého je zrejmé, že žiadateľ nebol v čase utrpenia úrazu zo dňa 12.05.2011 zamestnancom. Tieto skutočnosti žalobca v priebehu konania namietal a určovacou žalobou na súde sa správne domáhal určenia, že predmetný úraz je pracovným, za ktorý zodpovedá HASTRA s.r.o. Rozsudkom OS ZA bola žaloba v časti, v ktorej žalobca žiadal určiť, že obsah a podmienky subdodávateľskej zmluvy uzatvorenej medzi žalobcom a

spoločnosťou HASTRA s.r.o. zodpovedajú pracovnoprávnemu vzťahu a že úraz zo dňa 12.05.2011 je pracovným v rozsahu 100% bola zamietnutá. S poukazom na to, že tento rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Žiline, bolo nepochybne a nemenne preukázané, že predmetný úraz zo dňa 12.05.2011 nie je pracovným úrazom a žiadateľ o dávku nie je poškodeným na účely úrazových dávok, čo má za následok, že mu nárok na náhradu za bolesť z dôvodu nesplnenia podmienok vyžadovaných § 99 zákona nevznikol.

4. Proti predmetnému rozhodnutiu žalovanej žalobca podal správu žalobu v sociálnych veciach a to v zákonom stanovenej lehote. V žalobe poukázal na to, že žalobca dňa 12.05.2011 v areáli Základnej školy v obci Štiavnik, okres Bytča vykonával pomocné práce pre spoločnosť HASTRA s.r.o., Žilina a to na základe subdodávateľskej zmluvy zo dňa 14.06.2010 uzatvorenej medzi žalobcom a spoločnosťou HASTRA s.r.o.. V uvedený deň žalobca vykonával stŕhanie plechov na streche plechovej prístavby z dôvodu výstavby lešenia, ktoré malo slúžiť pri zatepľovaní školy, pričom v dôsledku prepadnutia strechy došlo k pádu žalobcu na zem. Pri úraze žalobca utrpel ťažké zranenia, a to ťažkú KC traumu, hemisferiálne krvácanie, fissúru kalvy T-P vľavo, mozgový edém, fraktúru precesusu, transversu Th 5, 6, 7, fraktúru 3. - 10. rebra vľavo, pneumo a hemothorax vľavo a laceráciu sleziny, ktoré na jeho zdravotnom stave zanechali ťažké trvalé následky. Hoci žalobca vykonával práce pre spoločnosť HASTRA s.r.o. formálne na základe poddodávateľskej zmluvy, práca, ktorú na základe tejto zmluvy pre žalovaného vykonával niesla všetky zákonné znaky závislej práce. Závislú prácu je možno v zmysle Zákonníka práce vykonávať len v pracovnom pomere. Na základe toho možno poddodávateľskú zmluvu považovať len za zastierajúci právny úkon, ktorým bola zakrytá existencia pracovnoprávneho pomeru žalobcu v spoločnosti HASTRA s.r.o.. Následne aj úraz, ktorý utrpel žalobca dňa 12.05.2011 je pracovným úrazom v zmysle § 195 ods. 1 Zákonníka práce, za ktorý nesie v zmysle uvedeného ustanovenia zodpovednosť spoločnosť HASTRA s.r.o.. Na základe uvedeného si žalobca z titulu pracovného úrazu u žalovanej podal žiadosť o poskytnutie náhrady za bolesť. Sociálna poisťovňa, pobočka Žilina rozhodnutím zo dňa 09.08.2013 žalobcovi nepriznala náhradu za bolesť, proti predmetnému rozhodnutiu podal žalobca odvolanie a žalovaná následne rozhodnutím zo dňa 02.08.2017 rozhodnutie pobočky potvrdila a odvolanie žalobcu zamietla. Žalobca považuje vyššie uvedené rozhodnutie žalovanej za nezákonné z dôvodu nesprávneho posúdenia postavenia žalobcu v právnom vzťahu pri vykonávaní práce pre spoločnosť HASTRA s.r.o. a v dôsledku tohto nepovažoval žalobcu za zamestnanca a jeho úraz zo dňa 12.05.2011 za pracovný úraz. Podľa názoru žalobcu je nesporné, že žalobca vykonával pre spoločnosť HASTRA s.r.o. prácu. Táto práca vykonávaná zo strany žalobcu niesla všetky znaky závislej práce v zmysle § 1 ods. 2 Zákonníka práce. Podľa § 1 ods. 2 Zákonníka práce účinného v čase vzniku pracovného úrazu (k 12.5.2011) za závislú prácu, ktorá je vykonávaná vo vzťahu nadriadenosti zamestnávateľa a podriadenosti zamestnanca sa považuje výlučne osobný výkon práce zamestnanca pre zamestnávateľa, podľa pokynov zamestnávateľa, v jeho mene, za mzdu alebo odmenu, v pracovnom čase, na náklady zamestnávateľa, jeho výrobnými prostriedkami a na zodpovednosť zamestnávateľa a ide o výkon práce, ktorá pozostáva prevažne z opakovania určených činností. Taxatívne vymedzenie pojmu závislá práca bolo do Zákonníka práce zavedené zákonom č. 348/2007 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť dňa 1.9.2007. Ide o základný pojem pracovného práva, ktorý je súčasťou právnych poriadkov a právnej kultúry takmer vo všetkých členských štátoch Európskej únie. Účelom vymedzenia pojmu závislá práca v Zákonníku práce je okrem iného aj zabrániť obchádzaniu ustanovení Zákonníka práce a uzatváraniu iných zmluvných typov na prácu, ktorá by mala byť ako práca so znakmi závislej práce pokrývaná zmluvnými formami pracovného práva. Týmto spôsobom totiž často dochádza k zastieraniu pracovného pomeru inými formami. Osobitný význam má pritom aspekt, že zabezpečovanie výkonu závislej práce v iných ako v pracovnoprávných vzťahoch sa spája s nepriaznivými sociálnymi a ekonomickými dosahmi. Právny vzťah žalobcu a spoločnosti HASTRA s.r.o. pri výkone práce sa vyznačoval základným charakteristickým znakom, a to vzťahom podriadenosti žalobcu a nadriadenosti spoločnosti HASTRA s.r.o. Žalobca sa pri výkone práce absolútne podriaďoval rozhodnutiam a pokynom spoločnosti HASTRA s.r.o. vo všetkých okolnostiach týkajúcich sa predmetného vzťahu ako aj týkajúcich sa výkonu samotnej práce. Spoločnosť HASTRA s.r.o. nariadzovala žalobcovi, aké práce má vykonávať, kde ich má vykonávať, kedy a v akom čase ich má vykonávať, určovala odmenu za vykonávanú prácu a vôbec určovala celý obsah právneho vzťahu existujúceho medzi žalobcom a spoločnosťou. Žalobca nebol v takomto či v obdobnom právnom vzťahu so žiadnym iným subjektom, ale len výlučne so spoločnosťou HASTRA s.r.o. Žalobca vykonával práce formálne ako živnostník na základe poddodávateľskej zmluvy zo dňa 14.6.2010. Tieto skutočnosti však možno vzhľadom na skutočný obsah právneho vzťahu medzi žalobcom a spoločnosťou HASTRA s.r.o. považovať len za prostriedky, ktorými sa prekryval reálny výkon závislej práce žalobcu pre spoločnosť.

Naplnenie prakticky všetkých znakov závislej práce vyplýva už zo samotného obsahu poddodávateľskej zmluvy, ktorá upravovala podmienky výkonu práce žalobcu. Prvým zákonným znakom závislej práce v zmysle § 1 ods. 2 Zákonníka práce je osobný výkon práce. Poddodávateľská zmluva síce v článku II ods. 6 a 7 spomína pracovníkov žalobcu, ale celý obsah zmluvy je koncipovaný tak, že sa vzťahuje výlučne na osobu žalobcu, ktorý práce pre spoločnosť vykonával výlučne osobne. Žalobca bol osobne v zmysle článku II ods. 4 poddodávateľskej zmluvy povinný vykonávať práce v rovnakom pracovnom čase ako to určila spoločnosť HASTRA s.r.o. a dodržiavať pracovnú dobu stanovenú na stavbe stavbyvedúcim. Osobný výkon práce žalobcu veľmi jasne vyplýval aj z ďalších ustanovení poddodávateľskej zmluvy. Napr. ustanovenie článku VI. ods. 6 zmluvy ukladalo žalobcovi osobne používať pracovný odev s logom žalovaného. V ustanovení článku VI. ods. 7 bolo zase zakotvené výhradné právo na spoluprácu so žalobcom osobne v akciách zabezpečovaných spoločnosťou HASTRA s.r.o. Výlučne na osobu žalobcu sa vzťahovali aj ďalšie ustanovenia poddodávateľskej zmluvy. Ďalším zákonným znakom závislej práce v zmysle § 1 ods. 2 Zákonníka práce je výkon práce podľa pokynov zamestnávateľa. Uvedený pojmový znak závislej práce napĺňa už ustanovenie článku 11 ods. 2 poddodávateľskej zmluvy, kde sa žalobca pri výkone práce zaviazal súhlasiť so všetkými nariadeniami a požiadavkami spoločnosti HASTRA s.r.o. Obdobnú povinnosť obsahuje aj ustanovenie článku 11 ods. 4 poddodávateľskej zmluvy, kde sa žalobca zaviazal dodržiavať všetky pravidlá v zhode s požiadavkami spoločnosti HASTRA s.r.o. regulujúcimi vykonávanie prác. Ustanovenie § 1 ods. 2 Zákonníka práce uvádza ako ďalší zákonný znak závislej práce výkon práce v mene zamestnávateľa. Naplnenie uvedeného znaku v prípade právneho vzťahu medzi žalobcom a spoločnosťou HASTRA s.r.o. najvýraznejšie demonštruje ustanovenie článku VI. ods. 6 poddodávateľskej zmluvy, podľa ktorého sa žalobca zaviazal počas plnenia zmluvy nepoškodzovať dobré meno spoločnosti. Najmä sa však zaviazal používať pracovný odev s logom spoločnosti HASTRA s.r.o., čím bol jednoznačne vyjadrený úmysel, aby žalobca pri výkone prác nevystupoval ako samostatne zárobkovo činná osoba, ale ako zamestnanec spoločnosti HASTRA s.r.o. Naplnenie uvedeného znaku závislej práce nepriamo potvrdzuje aj zakotvenie výhradného práva na spoluprácu upraveného v ustanovení článku VI. ods. 7 poddodávateľskej zmluvy. Ďalším znakom závislej práce je vykonávanie tejto práce za mzdu alebo za odmenu. Z článku IV a V poddodávateľskej zmluvy jednoznačne vyplýva, že žalobca vykonával práce za odplatu, pričom táto mu bola poskytovaná v zmysle článku IV ods. 4 a článku V ods. 4 pravidelne za každý odpracovaný mesiac. V tomto smere nie je podstatné, akou formou a na základe akého zúčtovania bola odplata vyplácaná. Je podstatná len skutočnosť, že žalobca za vykonávanú prácu dostával odplatu, a to dokonca pravidelne za každý mesiac tak ako je to zvyčajné ja v prípade vyplácania mzdy z pracovného pomeru. Podľa § 1 ods. 2 Zákonníka práce je závislou prácou práca vykonávaná v pracovnom čase. O tom, že žalobca vykonával práce presne v ním stanovenom pracovnom čase, niet pochybnosti, nakoľko to ustanovovala sama poddodávateľská zmluva v článku II ods. 4 zmluvy. Podľa tohto ustanovenia bol žalobca povinný dodržiavať pracovný čas a pracovnú dobu stanovenú stavbyvedúcim, čo je typické najmä pre pracovný pomer a pracovnoprávny vzťah. Žalobca nemohol vykonávať príslušné práce slobodne v čase, ktorý si sám zvolil ale bol viazaný pracovným časom určeným zo strany spoločnosti HASTRA s.r.o. Medzi zákonné znaky závislej práce v zmysle § 1 ods. 2 Zákonníka práce patrí aj znak vykonávania závislej práce na náklady zamestnávateľa. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na ustanovenie článku IV ods. 3 zmluvy, z ktorého je zrejmé, že zabezpečovanie stavebného materiálu bolo úlohou spoločnosti HASTRA s.r.o. Prítomnosť vyššie uvedeného zákonného znaku závislej činnosti potvrdzuje aj ustanovenie článku IV ods. 5 zmluvy, podľa ktorého spoločnosť zabezpečovala na svoje náklady aj ubytovanie žalobcu v prípade potreby. Podľa článku IV ods. 2 poddodávateľskej zmluvy mal síce žalobca pri práci používať vlastné drobné náradie, avšak za to mu bola vyplácaná osobitná náhrada mesačne v sume 33,00 EUR. Pokiaľ ide o veľké pracovné náradie, to už zabezpečovala kompletne spoločnosť HASTRA s.r.o. Vzhľadom na uvedené možno považovať za naplnený aj ďalší pojmový znak závislej činnosti, ktorým je používanie výrobných prostriedkov zamestnávateľa. Pokiaľ ide o ďalší pojmový znak závislej činnosti, ktorým je vykonávanie práce na zodpovednosť zamestnávateľa, je nutné poukázať na to, že v zmysle zmluvy mal žalobca pracovať presne podľa pokynov spoločnosti HASTRA s.r.o., ako to bolo spomenuté už vyššie. Žalobca sa za vykonanú prácu zodpovedal výlučne spoločnosti, o čom svedčí napr. ustanovenie článku VI poddodávateľskej zmluvy. Žalobca teda nevystupoval čo sa týka svojej zodpovednosti za vykonanú prácu voči tretím osobám, ale len voči spoločnosti HASTRA s.r.o., ktorá následne zodpovedala za práce vykonané žalobcom, ako je tomu pri pracovno-právnom vzťahu. V poddodávateľskej zmluve bol dojednaný výkon opakovanej činnosti, o čom svedčí skutočnosť, že zmluva bola dojednaná na dobu neurčitú a jej predmetom boli len všeobecné stanovené stavebné práce. Teda zmluvou nebolo dojednané zhotovenie konkrétneho diela ale len výkon opakovanej činnosti stavebných prác, čo zodpovedá naplneniu aj posledného zákonného znaku závislej činnosti v zmysle

§ 1 ods. 2 Zákonníka práce (výkon opakovanej činnosti). Už zo samotnej poddodávateľskej zmluvy je teda zrejmé, že práca dojednaná v tejto zmluve zo dňa 14.6.2010 napĺňa všetky zákonné znaky závislej činnosti podľa § 1 ods. 2 Zákonníka práce. Takáto závislá práca môže byť v zmysle § 1 ods. 3 Zákonníka práce vykonávaná výlučne v pracovnom pomere, v obdobnom pracovnom vzťahu alebo výnimočne za podmienok ustanovených v tomto zákone aj v inom pracovnoprávnom vzťahu. V tomto smere nie je podstatné, že zmluva bola označená ako poddodávateľská a žalobca bol označený poddodávateľ. Nie je smerodajnou ani skutočnosť, že žalobca vykonával pracovné činnosti formálne na základe živnostenského oprávnenia a odmenu za prácu poberal na základe vystavených faktúr. Všetky tieto skutočnosti totiž len formálnym spôsobom zakrývali skutočný právny vzťah medzi žalobcom a spoločnosťou HASTRA s.r.o., ktorý bol založený na absolútnej podriadenosti žalobcu spoločnosti. Toto ešte zvyrazňuje skutočnosť, že žalobca aj keď bol formálne držiteľom živnostenského oprávnenia, pre nikoho iného ako pre žalovaného nepracoval, čo bolo dokonca aj zmluvne zabezpečené v poddodávateľskej zmluve v článku VI ods. 7 úpravou výhradného práva spoločnosti na spoluprácu so žalobcom. Celá koncepcia poddodávateľskej zmluvy pri jej komplexnom zhodnotení výslovne demonštruje vzťah nadriadenosti a podriadenosti medzi spoločnosťou HASTRA s.r.o. a žalobcom, ktorý je charakteristický práve pre vzťah pracovnoprávny a nie obchodnoprávny, ako to tvrdí žalovaný. Uvedené skutočnosti a vzťah nadriadenosti a podriadenosti bol preukázaný aj v konaní vedenom Okresným súdom Žilina sp. zn. 25Cpr/6/2013. Výpovede jednotlivých svedkov v tomto konaní jasne demonštrovali vzťah podriadenosti a závislosti žalobcu na spoločnosti HASTRA s.r.o. pri výkone jeho prác. Tieto práce boli vykonávané výlučne podľa pokynov spoločnosti, ktorá tieto práce aj kontrolovala. Išlo o presne nešpecifikovaný a nekonkretizovaný rozsah a druh prác, ktoré zodpovedali výkonu opakovaných činností, a to dlhodobo na dobu neurčitú. Práce boli vykonávané pod menom spoločnosti HASTRA s.r.o. Žalobca ako aj vypočítaní svedkovia vykonávali práce pre žalovaného v pracovnom čase presne stanovenom žalovaným. Žalobca a spoločnosť HASTRA s.r.o. uzatvorili medzi sebou zmluvu, avšak z obsahu samotnej zmluvy je zrejmé, že ich prejavy vôle nesmerovali k uzavretiu obchodno - záväzkového vzťahu, ale k vykonávaniu závislej činnosti žalobcu. U žalobcu a spoločnosti HASTRA s.r.o. bol pri uzatváraní zmluvy daný nedostatok vážnosti vôle smerom k uzavretiu obchodno-záväzkového vzťahu. Zmluvné strany pri uzatváraní zmluvy zdanlivo prejavili vôľu k uzavretiu obchodného záväzku, avšak táto vôľa v skutočnosti neexistovala, resp. existovala, avšak v inej kvalite, nakoľko smerovala ku kvalitatívne inému právnemu úkonu, ako bol obchodno-záväzkový vzťah. Pri takomto prejave vôle ide o úkony urobené s vnútornou výhradou, resp. simulované právne úkony. Súdna prax sa v týchto prípadoch priklonila k názoru, že ak má byť určitým právnym úkonom urobeným len „na oko“ zastieraný iné právny úkon, je simulovaný právny úkon neplatný z dôvodu nedostatku skutočnej vôle konajúcich subjektov urobiť tento úkon. V takýchto prípadoch platí zastieraný právny úkon. Tento právny názor bol uvedený napr. v rozsudku Najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/144/2010 zo dňa 30.3.2011 či v uznesení Najvyššieho súdu sp. zn. 5MCdo/II/2009. Vychádzajúc preto z uvedeného je možné uzavrieť, že hoci medzi žalobcom a spoločnosťou HASTRA s.r.o. bol zdanlivo uzatvorený obchodno-záväzkový vzťah, jeho obsahom boli v skutočnosti práva a povinnosti charakterizujúce výkon závislej práce v zmysle § 1 ods. 2 Zákonníka práce. Nakoľko závislá práca môže byť v zmysle § 1 ods. 3 Zákonníka práce vykonávaná len v pracovnom pomere, v obdobnom pracovnom vzťahu alebo výnimočne aj v inom pracovnoprávnom vzťahu a nikdy nie v zmluvnom občianskoprávnom alebo v obchodnoprávnom vzťahu, bol vzťah medzi žalobcom a spoločnosťou HASTRA s.r.o. jednoznačne pracovnoprávnym vzťahom a to aj s prihliadnutím na ustanovenie § 41a ods. 2 Občianskeho zákonníka. Následne aj úraz, ktorý sa stal žalobcovi dňa 12.5.2011 bol v zmysle § 195 ods. 2 Zákonníka práce pracovným úrazom, nakoľko bol žalobcovi spôsobený pri plnení pracovných úloh. Podľa § 2 písm. c) zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) sociálne poistenie podľa tohto zákona je úrazové poistenie ako poistenie pre prípad poškodenia zdravia alebo úmrtia v dôsledku pracovného úrazu, služobného úrazu a choroby z povolania. Podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 461/2003 Z. z. zamestnanec podľa tohto zákona je fyzická osoba v pracovnom pomere. Podľa § 8 ods. 1 písm. a) zákona č. 461/2003 Z. z. pracovný úraz podľa tohto zákona je poškodenie zdravia alebo smrť fyzickej osoby spôsobené nezávisle od jej vôle krátkodobým, náhlým a násilným pôsobením vonkajších vplyvov, ktoré zamestnanec uvedený v § 4 utrpel pri plnení pracovných úloh alebo služobných úloh alebo v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh alebo služobných úloh, pre plnenie pracovných úloh alebo služobných úloh a pri odvracaní škody hroziacej zamestnávateľovi. Podľa § 13 ods. 3 písm. a), h) a i) zákona č. 461/2003 Z.z. z úrazového poistenia sa za podmienok ustanovených týmto zákonom poskytujú úrazové dávky, a to úrazový príplatok, náhrada za bolesť a náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia, náhrada nákladov spojených s liečením. Podľa § 11 ods. 1 Zákonníka práce zamestnanec je fyzická osoba, ktorá v pracovnoprávných vzťahoch, a ak to

ustanovuje osobitný predpis, aj v obdobných pracovných vzťahoch vykonáva pre zamestnávateľa závislú prácu podľa jeho pokynov za mzdu alebo za odmenu. Podľa § 195 ods. 2 Zákonníka práce pracovný úraz je poškodenie zdravia, ktoré bolo zamestnancovi spôsobené pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním nezávisle od jeho vôle krátkodobým, náhlym a násilným pôsobením vonkajších vplyvov. Z vyššie citovaných predpisov je zrejmé, že v zmysle zákona č. 461/2003 Z.z. nie je podmienkou, aby bola osoba vedená a evidovaná v Sociálnej poisťovni ako zamestnanec. Zamestnanec je v § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 461/2003 Z.z. definovaný ako fyzická osoba v pracovnom pomere. Teda podstatné pred definovanie osoby ako zamestnanca je to, či bola s osobou, pre ktorú vykonávala prácu, v pracovnom pomere. Pre existenciu pracovného pomeru je zase podstatné, či prácu, ktorú osoba vykonávala, bola prácou závislou alebo nie. Pokiaľ sa jednalo o prácu závislú, túto mohla osoba vykonávať v zmysle § 1 ods. 3 Zákonníka práce výlučne v pracovnom pomere. Preto ak osoba vykonávala závislú prácu mala postavenie zamestnanca v zmysle § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 461/2003 Z.z.. V danom prípade teda s prihliadnutím na skutočnosť, že práca, ktorú žalobca vykonával pre spoločnosť HASTRA s.r.o. mala všetky obligatórne znaky závislej práce, jednalo sa o pracovný pomer a žalobca mal v zmysle zákona č. 461/2003 Z.z. postavenie zamestnanca. Nakoľko mal postavenie zamestnanca, aj úraz, ktorý dňa 12.5.2011 utrpel, bol v zmysle § 8 ods. 1 písm. a) pracovným úrazom a žalobca má v zmysle § 2 písm. c) a § 13 ods. 3 písm. a), h) a i) nárok na úrazové dávky, a to úrazový príplatok, náhradu za bolesť a náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia a na náhradu nákladov spojených s liečením. Žalovaná sa vôbec nezaoberala podstatou a obsahom právneho vzťahu medzi žalobcom a spoločnosťou HASTRA s.r.o. a tento posudzovala mimoriadne povrchno a formálne, a na základe toho dospela k nesprávnym záverom. Pokiaľ ide o rozhodnutie všeobecných súdov ohľadne určovacej žaloby žalobcu, ktoré sú spomínané v napadnutých rozhodnutiach žalovanej, tak tieto sú síce právoplatné, avšak boli napadnuté podaním ústavnej sťažnosti na Ústavný súd SR zo dňa 15.8.2017, a preto ich závery ešte nie je možné považovať za definitívne a konečné. Vzhľadom na uvedené žiadal rozhodnutie žalovanej zrušiť a vec vrátiť žalovanej na ďalšie konanie.

5. Žalovaná podala k žalobe písomné vyjadrenie doručené súdu dňa 15.01.2018. Stotožnila sa s dôvodmi svojho rozhodnutia. Poukázala na to, že podľa § 198 ods. 1 zákona, ak sa v konaní vyskytne otázka, o ktorej už právoplatne rozhodol iný príslušný orgán, organizačná zložka sociálnej poisťovne je takýmto rozhodnutím viazaná, inak si organizačná zložka sociálnej poisťovne môže o takejto otázke urobiť úsudok alebo dá príslušnému orgánu podnet na začatie konania. Vzhľadom na údajné diskrepancie spočívajúce v charaktere právneho vzťahu medzi žalobcom a spoločnosťou HASTRA s.r.o. bolo zo strany právneho zástupcu iniciované súdne konanie pred Okresným súdom Žilina, ktorý rozhodol rozsudkom tak, že zamietol určovaciu žalobu v časti, v ktorej právny zástupca žiadal určiť, že obsah a podmienky v poddodávateľskej zmluve uzatvorenej medzi žalobcom a spoločnosťou HASTRA s.r.o. zodpovedajú pracovnoprávnemu vzťahu a že úraz zo dňa 12.05.2011 je pracovným úrazom. Uvedený záver potvrdil aj Krajský súd v Žiline. Zdôraznil, že v rámci konania pred Okresným súdom Žilina bolo vykonané rozsiahle dokazovanie okrem iného aj výsluchom svedkov, ktorí zhodne potvrdili, že žalobca vykonával prácu pre spoločnosť HASTRA s.r.o. ako živnostník. Nakoľko bolo v konaní pred Okresným súdom Žilina jednoznačne preukázané, že žalobca vykonával činnosť na stavbe na základe živnostenského oprávnenia, sociálna poisťovňa bola v zmysle § 198 ods. 1 zákona povinná rešpektovať tento záver. Na uvedené skutočnosti nemá vplyv ani oznámenie právneho zástupcu žalobcu, že proti uvedeným záverom súdov podal na Ústavný súd Slovenskej republiky ústavnú sťažnosť, nakoľko pre správny orgán je rozhodujúci skutkový stav, ktorý bol v čase vydania rozhodnutia, a teda založený na podklade toho času právoplatného rozsudku Okresného súdu Žilina. Vzhľadom na uvedené žiadala žalobu zamietnuť.

6. Žalobca sa už k vyjadreniu žalovanej písomne nevyjadril.

7. Krajský súd v Žiline, ako správny súd, vo veci nariadil termín pojednávania na deň 15.03.2018. Na nariadený termín pojednávania sa nedostavil právny zástupca žalobcu, doručenie predvolania mal vykázané riadnym spôsobom, svoju neprítomnosť ospravedlnil, súhlasil s pojednávaním veci aj v jeho neprítomnosti. Súd vec prejednal a rozhodol aj v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu podľa § 115 SSP. Poverený zamestnanec žalovanej zotrval na dôvodoch rozhodnutia žalovanej a žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

8. Krajský súd v Žiline, ako správny súd, preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Žilina v rozsahu danom ustanovením § 203 ods. 1, 2 SSP, pričom mal za to, že

žaloba žalobcu nie je dôvodná, vo veci správne orgány dostatočne zistili skutkový stav a na takto zistený skutkový stav potom boli správne aplikované ustanovenia zákona č. 461/2003 Z. z., preto bola žaloba postupom cez ust. § 190 SSP zamietnutá ako nedôvodná z nasledovných dôvodov:

9. Podľa § 203 ods. 1, 2 SSP rozsah správnej žaloby fyzickej osoby a jej dôvody možno zmeniť alebo doplniť až do rozhodnutia správneho súdu. Pri správnej žalobe fyzickej osoby nie je správny súd viazaný žalobnými bodmi.

10. Podľa § 99 zákona č. 461/2003 Z.z. poškodený má nárok na náhradu za bolesť a na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa osobitného predpisu (zákona č. 437/2004 Z.z.).

11. Podľa § 83 zákona č. 461/2003 Z.z. poškodený na účely poskytovania úrazových dávok je zamestnanec zamestnávateľa podľa § 16 a fyzická osoba uvedená v § 17 ods. 2, ak utrpeli pracovný úraz alebo sa u nich zistila choroba z povolania.

12. Podľa § 2 pís. c) zákona č. 461/2003 Z.z. sociálne poistenie podľa tohto zákona je úrazové poistenie ako poistenie pre prípad poškodenia zdravia alebo úmrtia v dôsledku pracovného úrazu, služobného úrazu (ďalej len "pracovný úraz") a choroby z povolania,

13. Podľa § 4 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z. zamestnanec na účely úrazového poistenia je fyzická osoba v právnom vzťahu zakladajúcom zamestnávateľovi úrazové poistenie.

14. Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. zamestnávateľ podľa tohto zákona je

a) fyzická osoba, ktorá je povinná poskytovať zamestnancovi príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 a má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt, povolenie na prechodný pobyt 24) alebo povolenie na trvalý pobyt, 25)

b) právnická osoba, ktorá je povinná poskytovať zamestnancovi príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 a jej sídlo alebo sídlo jej organizačnej zložky je na území Slovenskej republiky,

c) pre fyzickú osobu vykonávajúcu zárobkovú činnosť podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3

1. fyzická osoba, ktorá je povinná poskytovať zamestnancovi príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 a má bydlisko v inom členskom štáte Európskej únie alebo v štáte, ktorý je zmluvnou stranou dohody o Európskom hospodárskom priestore ako Slovenská republika alebo na území Švajčiarskej konfederácie alebo v štáte, s ktorým má Slovenská republika uzatvorenú medzinárodnú zmluvu, ktorá má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky, alebo

2. právnická osoba, ktorá je povinná poskytovať zamestnancovi príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 a má sídlo alebo sídlo organizačnej zložky v členskom štáte Európskej únie alebo v štáte, ktorý je zmluvnou stranou dohody o Európskom hospodárskom priestore, alebo na území Švajčiarskej konfederácie alebo v štáte, s ktorým má Slovenská republika uzatvorenú medzinárodnú zmluvu, ktorá má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky.

15. Podľa § 7 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. ak zamestnávateľom nie je fyzická osoba alebo právnická osoba podľa odseku 1, funkciu zamestnávateľa plní platiteľ príjmu zo závislej činnosti podľa osobitného predpisu. 25a)

16. Podľa § 7 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z. zamestnávateľ na účely nemocenského poistenia, dôchodkového poistenia a poistenia v nezamestnanosti nie je fyzická osoba alebo právnická osoba podľa odseku 1 z právneho vzťahu s fyzickou osobou na základe dohody určenej podľa § 227a, ak mesačný príjem alebo priemerný mesačný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 z tejto dohody nepresiahne sumu podľa § 4 ods. 5.

17. Podľa § 7 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. zamestnávateľ na účely nemocenského poistenia a poistenia v nezamestnanosti nie je fyzická osoba alebo právnická osoba podľa odseku 1 v právnom vzťahu s

a) fyzickou osobou na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, ktorý jej zakladá právo na nepravidelný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a odsekov 2 a 3,

b) fyzickou osobou na základe dohody o brigádnickej práci študentov, ktorý jej zakladá právo na pravidelný mesačný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a odsekov 2 a 3,

c) fyzickou osobou na základe dohody o vykonaní práce alebo dohody o pracovnej činnosti, ktorý jej zakladá právo na pravidelný mesačný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a odsekov 2 a 3, ak je poberateľom

1. starobného dôchodku,
2. predčasného starobného dôchodku,
3. invalidného dôchodku,
4. výsluhového dôchodku podľa osobitného predpisu 2) a dovŕšila dôchodkový vek,
5. invalidného výsluhového dôchodku podľa osobitného predpisu. 2)

18. Podľa § 8 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. plnenie pracovných úloh alebo služobných úloh podľa odsekov 1 a 2 je

- a) výkon pracovných povinností vyplývajúcich z pracovného pomeru alebo služobných povinností vyplývajúcich zo štátnozamestnaneckého pomeru alebo služobného pomeru,
- b) iná činnosť vykonávaná na príkaz zamestnávateľa a
- c) činnosť, ktorá je predmetom pracovnej cesty alebo služobnej cesty.

19. Podľa § 8 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z. v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh alebo služobných úloh zamestnanca podľa odsekov 1 a 2 je

- a) úkon potrebný na výkon práce a úkon počas práce zvyčajný alebo potrebný pred začiatkom práce alebo po jej skončení; tieto úkony nie sú cesta do zamestnania a späť, okrem cesty súvisiacej s vykonávaním služobnej pohotovosti podľa osobitného predpisu, 27) stravovanie, ošetrovanie alebo vyšetrenie v zdravotníckom zariadení ani cesta na ne a späť, s výnimkou uvedenou v písmene b),
- b) vyšetrenie zamestnanca v zdravotníckom zariadení vykonané na príkaz zamestnávateľa alebo ošetrovanie v zdravotníckom zariadení pri prvej pomoci a cesta na ne a späť,
- c) účasť zamestnanca na vzdelávaní, prehľbovaní kvalifikácie alebo na jej zvyšovaní, na ktorých sa zamestnanec zúčastnil na príkaz zamestnávateľa, vrátane školenia alebo vzdelávania organizovaného odborovou organizáciou alebo vyšším odborovým orgánom pre zamestnancov a pre funkcionárov výboru odborovej organizácie, ak sa na nich zúčastňujú so súhlasom alebo s vedomím zamestnávateľa,
- d) povinná účasť zamestnanca na rekondičnom pobyte 28) alebo v priamej súvislosti s ňou.

20. Podľa § 16 zákona č. 461/2003 Z.z. povinne úrazovo poistený je zamestnávateľ, ktorý zamestnáva aspoň jednu fyzickú osobu vykonávajúcu zárobkovú činnosť v pracovnoprávnom vzťahu, v štátnozamestnaneckom pomere, v členskom pomere, ktorého súčasťou je aj pracovný vzťah k družstvu, 39a) v služobnom pomere 39b) okrem fyzickej osoby, ktorá je sudca alebo prokurátor alebo ktorý zamestnáva aspoň jednu fyzickú osobu vykonávajúcu zárobkovú činnosť, ktorou je výkon verejnej funkcie podľa osobitných predpisov. Povinne úrazovo poistený je aj ústav na výkon väzby a ústav na výkon trestu odňatia slobody, ktoré plnia povinnosti zamestnávateľa podľa osobitného predpisu pre fyzickú osobu vo výkone väzby a pre fyzickú osobu vo výkone trestu odňatia slobody, ak sú zaradené do práce.

21. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. nárok na úrazové dávky z úrazového poistenia zamestnávateľa má zamestnanec zamestnávateľa podľa § 16 po splnení podmienok ustanovených týmto zákonom.

22. Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. nárok na úrazové dávky v rozsahu ustanovenom týmto zákonom má aj

- a) žiak strednej školy, ktorý utrpel pracovný úraz alebo ktorému vznikla choroba z povolania pri praktickom vyučovaní podľa osobitného predpisu 7aa) a študent vysokej školy, ktorý utrpel pracovný úraz alebo ktorému vznikla choroba z povolania pri praktickej výučbe alebo odbornej praxi podľa osobitného predpisu, 7aaa)
- b) vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy, ktorý utrpel pracovný úraz alebo mu vznikla choroba z povolania pri výcviku alebo pri plnení úloh denného režimu podľa osobitného predpisu, 40)
- c) vojak v zálohe zaradený do aktívnych záloh, ktorý utrpel pracovný úraz alebo mu vznikla choroba z povolania počas pravidelného cvičenia alebo plnenia úloh ozbrojených síl Slovenskej republiky, 1c)
- d) fyzická osoba združená v Dobrovoľnej požiarnej ochrane Slovenskej republiky a v iných občianskych združeniach, ktorá utrpela pracovný úraz alebo jej vznikla choroba z povolania pri plnení úloh na úseku ochrany pred požiarom podľa osobitného predpisu, 41) a člen banského záchranného zboru, ktorý utrpel pracovný úraz alebo mu vznikla choroba z povolania pri činnostiach tohto zboru,

- e) fyzická osoba, ktorá na výzvu orgánu verejnej moci alebo veliteľa zásahu a podľa jeho pokynov, prípadne s jeho vedomím osobne pomáha pri havárii, živej pohrome a inej mimoriadnej udalosti alebo pri odstraňovaní ich následkov a pri výkone týchto činností utrpela pracovný úraz alebo jej vznikla choroba z povolania,
- f) dobrovoľný zdravotník Slovenského Červeného kríža alebo inej právnickej osoby, ktorý utrpel pracovný úraz alebo mu vznikla choroba z povolania pri výkone zdravotníckych služieb pri športovom podujatí alebo spoločenskom podujatí,
- g) dobrovoľný člen horskej služby alebo iná fyzická osoba, ktorí na výzvu horskej služby a podľa jej pokynov osobne pomáhali pri záchranej akcii v teréne a pri výkone tejto činnosti utrpeli pracovný úraz alebo im vznikla choroba z povolania.

23. Podľa § 24 zákona č. 461/2003 Z.z. úrazové poistenie vzniká zamestnávateľovi odo dňa, v ktorom začal zamestnávať aspoň jednu fyzickú osobu uvedenú v § 16, a zaniká dňom, v ktorom nezamestnáva ani jednu takúto fyzickú osobu.

24. Podľa § 195 ods. 1 až 3 zákona č. 461/2003 Z.z. organizačná zložka Sociálnej poisťovne pred vydaním rozhodnutia postupuje tak, aby presne a úplne zistila skutočný stav vecí, a na ten účel obstará potrebné podklady na rozhodnutie. Podkladom na rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe organizačnej zložke Sociálnej poisťovne z jej činnosti. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne pri posudzovaní vecí objasňuje rovnako dôkladne všetky rozhodujúce skutočnosti bez ohľadu na to, či svedčia v prospech, alebo v neprospech účastníka konania.

25. Podľa § 196 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z.z. účastník konania je povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne rozhodne, ktoré z dôkazov sa vykonajú. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne je povinná vykonať aj iné dôkazy, ktoré účastníci konania nenavrhli, ak sú potrebné na zistenie a objasnenie skutočného stavu vecí.

26. Podľa § 196 ods. 7 zákona č. 461/2003 Z.z. organizačná zložka Sociálnej poisťovne hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz osobitne a všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti.

27. Podľa § 218 ods. 1, 2 zákona č. 461/2003 Z.z. odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu. Ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené nedostatky odstráni. Ak sú na to dôvody, odvolací orgán rozhodnutie zmení alebo zruší, inak odvolanie zamietne a rozhodnutie potvrdí.

28. Podľa § 198 ods. 1, 2 zákona č. 461/2003 Z.z. ak sa v konaní vyskytne otázka, o ktorej už právoplatne rozhodol iný príslušný orgán, je organizačná zložka Sociálnej poisťovne takýmto rozhodnutím viazaná; inak si organizačná zložka Sociálnej poisťovne môže o takejto otázke urobiť úsudok alebo dá príslušnému orgánu podnet na začatie konania. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne si nemôže ako o predbežnej otázke urobiť úsudok o tom, či a kto spáchal trestný čin, priestupok, správny delikt, alebo o osobnom stave fyzickej osoby, ak patrí o ňom rozhodovať súdu.

29. Základom žalobcových námietok v predmetnej veci bolo tvrdenie, že žalobca vykonával pre spoločnosť HASTRA s.r.o. Žilina závislú prácu, a teda žalobca mal byť považovaný za zamestnanca tejto spoločnosti a jeho úraz zo dňa 12.05.2011 mal byť považovaný za pracovný úraz, pretože poddodávateľská zmluva uzatvorená medzi žalobcom a spoločnosťou HASTRA, s.r.o. je len simulovaným právnym úkonom, ktorý zastiera platný právny úkon - pracovnoprávny vzťah medzi žalobcom a spoločnosťou HASTRA s.r.o..

30. Z obsahu administratívneho spisu mal súd zistené, že žalovaná v odvolacom konaní rozhodnutím zo dňa 5.12.2013 pod č. 47976-3/2013-BA konanie prerušila podľa § 218 ods. 1 v spojení s § 193 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z., vzhľadom na to, že nie je možné presne a úplne zistiť skutkový stav vecí v lehote podľa § 210 ods. 2 zákona, a to až do odpadnutia dôvodu pre ktorý sa konanie prerušilo. V odôvodnení rozhodnutia poukázala na to, že nie je oprávnená a nemá žiadne možnosti riešenia predbežnej otázky, ktorou je podľa žalobcu skrytý právny úkon poddodávateľskej zmluvy, na ktorej riešenie je príslušný Okresný súd v Žiline. Z dôvodu, že medzi poškodeným žalobcom a spoločnosťou HASTRA, s.r.o. je táto otázka sporná a táto otázka je zároveň predbežnou otázkou, doriešenie ktorej má zásadný

význam na posúdenie nároku poškodeného na úrazové dávky a zároveň žalobca doručil žalovanej žalobu poškodeného proti spoločnosti HASTRA, s.r.o., Žilina o určenie zodpovednosti zamestnávateľa, alternatívne o náhradu škody na OS v Žiline, bolo odvolacie konanie prerušené.

31. Žalobca sa osobitnou žalobou domáhal na Okresnom súde Žilina pod č. k. 25Cpr/6/2013 výroku rozhodnutia vo vzťahu k žalovanému - spoločnosti HASTRA s.r.o. Žilina, žiadal určiť, že obsah a podmienky v subdodávateľskej zmluve uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným zodpovedajú pracovno-právnomu vzťahu, a že úraz, ktorý sa stal žalobcovi dňa 12.05.2011 počas výkonu práce je pracovným úrazom, za ktorý zodpovedá žalovaný v rozsahu 100 %. Okresný súd Žilina rozsudkom pod č. k. 25Cpr/6/2013-263 zo dňa 01.12.2015 návrh navrhovateľa v tejto časti zamietol, pričom následne krajský súd na základe odvolania žalobcu tento rozsudok potvrdil. Uvedený rozsudok spolu s rozsudkom KS v Žiline č.k. 5 CoPo/3/2016-323 nadobudol právoplatnosť dňa 18.08.2016.

32. Predbežnou otázkou sa rozumie taká otázka, od posúdenia ktorej závisí rozhodnutie vo veci, ktorá je predmetom správneho konania. Práve z dôvodu toho, že pred Okresným súdom v Žiline sa riešila uvedená sporná otázka, spor medzi žalobcom a spoločnosťou HASTRA s.r.o., či obsah a podmienky subdodávateľskej zmluvy uzatvorenej medzi žalobcom a spoločnosťou HASTRA s.r.o. zodpovedajú pracovno-právnomu vzťahu a že úraz, ktorý sa stal žalobcovi dňa 13.5.2011 počas výkonu jeho práce je pracovným úrazom, za ktorý zodpovedá spoločnosť HASTRA s.r.o. v rozsahu 100 % bolo konanie prerušené.

33. Z tohto dôvodu prvostupňový správny orgán a aj žalovaná rozhodli správne, že základným predpokladom priznania nároku na náhradu za bolesť je, aby žiadateľ - žalobca o dávku bol poškodeným, t. j. zamestnancom zamestnávateľa, ktorý je povinne úrazovo poistený a súčasne utrpel pracovný úraz. Práve uvedená skutočnosť bola v predmetnom prípade v rámci konania sporná. Žalovaná jednak v predmetnej veci správne podľa názoru súdu vychádzala z právoplatného rozsudku Okresného súdu Žilina, ktorý rozhodol tak, že bol návrh navrhovateľa v časti, ktorým žiadal určiť, že obsah a podmienky v subdodávateľskej zmluve uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným zodpovedajú pracovnoprávnemu vzťahu, a že úraz, ktorý sa stal žalobcovi zo dňa 12.05.2011 počas výkonu práce je pracovným úrazom, za ktorý zodpovedá žalovaný v rozsahu 100%, pričom tento bol zamietnutý. Vyhádzala z neho žalovaná s poukazom na ust. § 198 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z.. Nakoľko v danom prípade už právoplatne o tejto otázke rozhodol príslušný všeobecný súd, žalovaná bola týmto právoplatným rozhodnutím už viazaná. Žalovaná aj napriek uvedenému právoplatnému rozhodnutiu poukazovala v danej veci na poddodávateľskú zmluvu uzavretú medzi žalobcom a spoločnosťou HASTRA s.r.o., pričom skonštatovala, že podľa článku VII. bod 3 uvedená zmluva je vyhodnotená ako zmluva, ktorá sa riadi ustanoveniami Obchodného zákonníka. V danom prípade medzi uvedenými subjektmi išlo o obchodnoprávny vzťah, kde žalobca vystupoval ako osoba podnikajúca na základe živnostenského oprávnenia, ktorý sa zaviazal pre spoločnosť HASTRA s.r.o. ako dodávateľ zabezpečovať dohodnutý druh práce.

34. V danom prípade teda aj podľa názoru správneho súdu bolo správne ustálené, že v danom prípade nejde o pracovnoprávny vzťah uzatvorený na základe pracovnej zmluvy medzi zamestnancom a zamestnávateľom podľa Zákonníka práce č. 311/2001 Z.z., a teda žiadateľ nie je zamestnancom, to znamená, že je zrejmé, že žiadateľ nebol v čase utrpenia úrazu zo dňa 12.05.2011 zamestnancom. Správne rozhodla žalovaná, že neboli splnené podmienky vyžadované v ust. § 99 zákona č. 461/2003 Z.z., a preto žalobcovi nárok na náhradu za bolesť nevznikol. Uvedené skutočnosti vyplývajú už z odôvodnenia predmetného rozsudku OS Žilina, aj keď žalovaná resp. správne orgány v danom prípade by mali byť viazané výrokom rozhodnutia, ale tieto skutočnosti nepochybné z odôvodnenia rozhodnutia vyplývajú, t. j. vyplývajú skutočnosti, že medzi týmito účastníkmi tohto zmluvného vzťahu, medzi žalobcom a spoločnosťou HASTRA s.r.o. nevznikol žiaden pracovnoprávny vzťah, a pokiaľ teda došlo k úrazu žalobcu s opísanými dôsledkami na zdraví žalobcu, nejedná sa o pracovný úraz navrhovateľa - žalobcu.

35. Na uvedené skutočnosti alebo závery nemá vplyv ani tá skutočnosť, že žalobca podal proti predmetnému rozsudku resp. rozhodnutiu dovolacieho súdu - NS SR ústavnú sťažnosť na Ústavný súd Slovenskej republiky, keď navyše ako je zrejmé z jeho oznámenia, táto ústavná sťažnosť bola uznesením Ústavného súdu č. ÚS 656/2017-13 zo dňa 25.10.2017 odmietnutá ako zjavne neopodstatnená.

36. O náhrade trov konania rozhodol pri aplikácii § 167 ods. 1 SSP, žalobca nebol úspešný účastník v konaní, preto nemá ani právo na náhradu trov konania. Rovnako nebola priznaná náhrada trov konania ani žalovanej, nakoľko nebola splnená podmienka výnimočnosti v zmysle § 168 SSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť, ak to zákon pripúšťa (§ 439, § 440 SSP) v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia krajského súdu, prostredníctvom krajského súdu, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal. V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP uviesť

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
- b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
- c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"),
- d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

Sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d),
- c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.

Kasačnú sťažnosť možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí správnomu súde do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Správny súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. K podaniu kolektívneho orgánu musí byť pripojené rozhodnutie, ktorým príslušný kolektívny orgán vyslovil s podaním súhlas.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.